

la contra | JORDI BORDES

Malic, el futuròleg

El titellaire i llibretista d'òpera Toni Rumbau escriu un assaig polític paròdic

De la novel·la *La colla de la platja i el futur de Catalunya* (Arola) es poden extreure moltes mentides i alguna veritat. Com ara que a Toni Rumbau, director del festival d'òpera de butxaca, titellaire i fundador del Teatre Malic, li agrada passejar per la sorra de la Barceloneta els matins d'hivern. I és que aquest és el punt de partida del llibre. Romà Bastides, un sabater de la Barceloneta aficionat a la història, rep un llamp en un d'aquests passeigs que el deixa capgirat. De l'accident en surt viu miraculosament i, encara més, amb uns poders que l'ajuden a prescriure el futur. Gràcies a les converses amb altres companys passejadors de platja (tots inventats, tret del mateix Rumbau) accedirà a enviar epístoles al seus conciudadans. L'autor reconeix que aquesta és una excusa per parlar, «en clau paròdica», del nacionalisme, la llengua i la política. En èpoques que els polítics pretenen acaparar també els aparadors de les llibreries, un actor (que és capaç de cantar òpera amb el falset dels titelles) gosa trencar la tendència dels llibres de rèpliques i contrarèpliques. Ho fa amb una lectura futurista que podria combregar amb les conclusions de copa i havà de Francesc Pujols.

El sabater de la Barceloneta arrenca anunciant que Jordi Pujol tornarà a ser president de la Generalitat i que sabrà combatre l'arraconament del català convertint-lo en llengua franca en el camp de l'hostaleria. Poca broma: el català, emblema gastronòmic. Els fogons d'arreu del món avui es rendeixen al poder de la creació catalana. Rumbau també percep que el turisme és una aposta a la qual Barcelona està jugant sense reserves. Ell és dels que acostumen a atendre els turistes, perduts, amb el mapa rebregat al davant del seu despatx, a la Rambla. Veu que aquest mercat del turisme comporta unes transformacions notables i que la política només coarta, des dels escons democràtics. El creixement, l'economia, la globalització. Evidències contundents que el bon artesà, Romà Bastides, haurà d'afrontar amb les seves tesis polítiques. El llibre constata que la *monarquia* dels fogons i

Toni Rumbau, ahir al migdia al seu despatx de la Rambla. Al fons, un toro penjat. / QUIM PUIG

altres com la de l'arquitectura, guanyaran més presència i revolucionaran, encara més, l'espectre polític, fins al punt de convertir-lo en un estat de *polimonaquies* i una mena d'estat federat entre els nous poders socials a l'Estat espanyol. La corona dels Borbons continua en les visions surrealistes del sabater, però subjecta a un difícil equilibri dels nous poders.

L'autor ho accepta: «El meu argument és *titellesc*: distorsiono la realitat fins a dur-la a l'absurd.» L'autor és artista quasi per intuïció (als anys setanta, la providència es manegava més lliure), ja que es va trobar experimentant amb titelles a Portugal perquè la seva companya era perseguida pel franquisme. Rumbau ha optat per la novel·la per poder esplaïar tota la seva tesi, desbarrar-la fins a l'extrem i no haver de constrènyer-la a un muntatge d'una ho-

ra convencional. Per Rumbau, darrere els pensaments marca Pujols [«Perquè seran catalans, totes les seves despeses, on vagin, els seran pagades»], el llibre defensa el pensament complex, contradictori. El titellaire lamenta la sortida per la porta petita de la política de Pasqual Maragall perquè precisament «sabia jugar amb la paradoxa: tant podia defensar el *Visca Catalunya!* com el *Viva España!*». Ell mateix, a la portada del llibre, penja un toro d'Osborne a Montserrat i un torero amb el burro català a la capota. Bufa! Per això blasma el nacionalisme actual massa «simplista: es perd força quan es pretén simplificar el problema». La recepta de Rumbau és la paròdia i el cant al *sí potser no, parlem-ne*, que potser ofèn ments integristes. Per saber això, caldria que el bon d'en Romà Bastides fes una nova predicció.